

Konvencija
Saveta
Evrope
**o borbi
protiv
trgovine
ljudima**

**Mehanizam
monitoringa**

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

KOJI SU CILJEVI KONVENCIJE?

— Konvencija Saveta Evrope o borbi protiv trgovine ljudima, koja je stupila na snagu 1. februara 2008. godine, ima za cilj da spreči trgovinu ljudima, zaštiti žrtve i kazni trgovce ljudima. Ona obuhvata sve oblike trgovine ljudima (bilo nacionalne ili transnacionalne, bilo da su povezani sa organizovanim kriminalom ili ne) i pokriva sve žrtve trgovine ljudima (žene, muškarce i decu), kao i sve oblike eksploatacije. Konvencija takođe uključuje mere za unapređenje partnerstava sa civilnim društvom i međunarodne saradnje.

— Glavna dodata vrednost Konvencije jeste njen naglasak na ljudskim pravima i zaštiti žrtava. Konvencija definiše trgovinu ljudima kao kršenje ljudskih prava i povredu dostojanstva i integriteta čoveka. To znači da se nacionalna tela smatraju odgovornim ako ne preduzmu mere da bi sprečila trgovinu ljudima, zaštitila žrtve i delotvorno istražila slučajeve trgovine ljudima.

— Trgovina ljudima je globalni fenomen koji ne poznaje granice, zbog čega je Konvencija relevantna za zemlje širom sveta i otvorena za sve njih.

KAKO SE PRATI SPROVOĐENJE KONVENCIJE?

— Konvencija je uspostavila nezavisni mehanizam monitoringa kako bi se procenilo koliko se njene odredbe primenjuju u praksi. Taj mehanizam monitoringa, koji se smatra jednim od glavnih okosnica ove Konvencije, sastoji se od dva stuba: Grupe eksperata za borbu protiv trgovine ljudima (engl. skraćenica „GRETA“) i Komiteta potpisnica.

Šta je GRETA?

— Grupa eksperata za borbu protiv trgovine ljudima (GRETA), odgovorna je za procenu sprovođenja Konvencije od strane država koje su je ratifikovale. GRETU čini 15 nezavisnih i nepristrasnih eksperata iz zemalja potpisnica. Oni dolaze iz raznih oblasti delovanja (pravnici, predstavnici organa sprovođenja zakona, psiholozi, lekari, predstavnici civilnog društva, itd.), a izabrani su na osnovu stručnog iskustva u oblastima koje pokriva ova Konvencija. Mandat članova GRETE traje četiri godine, uz mogućnost jednog reizbora.

Kako GRETA obavlja svoj posao monitoringa?

■ Monitoring aktivnosti GRETE podeljene su u runde. Na početku svake runde, GRETA definiše odredbe Konvencije koje treba pratiti i utvrđuje najpogodniji način za obavljanje procene.

■ U sprovođenju svojih aktivnosti monitoringa, GRETA koristi različite metode za prikupljanje informacija. Kao prvi korak, GRETA šalje upitnik vlastima zemlje koja se ocenjuje. GRETA analizira informacije date u odgovoru i, ako je potrebno, traži dodatne informacije kako bi se odgovor razjasnio ili dopunio.

■ Pored slanja upitnika, GRETA obavlja posetu datoj zemlji. Takve posete omogućavaju temeljne razgovore sa vladinim zvaničnicima, predstavnicima policije, tužiocima, članovima parlamenta i drugim relevantnim zainteresovanim akterima.

■ Posete u svrhu procene takođe predstavljaju priliku za GRETU da poseti ustanove u kojima se pruža pomoć žrtvama trgovine ljudima. GRETA tako može zatražiti da poseti krizne centre ili skloništa za žrtve trgovine ljudima kojima upravljaju državni organi ili nevladine organizacije, centre za neregularne migrante ili azilante, granične prelaze ili bolnice. Te posete omogućavaju da se proveri delotvornost mera preduzetih u cilju sprovođenja Konvencije.

ULOGA CIVILNOG DRUŠTVA

— Civilno društvo je važan izvor informacija za GRETU. Prilikom poseta u svrhu procene, GRETA održava sastanke sa predstavnicima nevladinih organizacija (NVO) i drugim predstavnicima civilnog društva (npr. sindikatima, advokatskim komorama, univerzitetskim radnicima) koji su uključeni u borbu protiv trgovine ljudima. GRETA može da odluči da postavi pitanja vezana za svoj upitnik ili uputi bilo koji drugi zahtev za informacije nevladinim organizacijama i ostalim članovima civilnog društva koji imaju pristup pouzdanim izvorima informacija i u stanju su da po potrebi provere te informacije.

IZVEŠTAJI KOJE IZDAJE GRETA

— Izveštaji GRETE o proceni pojedinih zemalja sadrže analizu stanja u svakoj zemlji u pogledu mera preduzetih u cilju borbe protiv trgovine ljudima i sugestije o tome kako unaprediti sprovođenje Konvencije. Izveštaji se sastavljaju u duhu saradnje i imaju za cilj da pomognu državama u njihovim naporima.

— GRETA razmatra nacрте izveštaja o proceni na plenarnim sednicama. Nacrti izveštaja šalju se zatim relevantnoj vladi radi komentara, koje GRETA uzima u obzir prilikom sastavljanja konačnog izveštaja. Ovaj završni izveštaj se dostavlja nadležnim vlastima, koje se pozivaju da daju bilo kakve završne komentare. Izveštaj GRETE, sa svim komentarima vlasti, zatim se daje na uvid javnosti.

KOMITET POTPISNICA KONVENCIJE

— Drugi stub mehanizma monitoringa, Komitet članica, sastoji se od nacionalnih predstavnika zemalja koje su ratifikovale Konvenciju. Na osnovu izveštaja GRETE, Komitet potpisnica može da usvoji preporuke upućene pojedinim zemljama u pogledu mera koje treba preduzeti da bi se sproveli nalazi GRETE.

OD MONITORINGA DO PODRŠKE IMPLEMENTACIJI

■ Rad na monitoringu koji se sprovodi na osnovu Konvencije Saveta Evrope o borbi protiv trgovine ljudima ima trostruku vrednost:

- ▶ njime se ocenjuje i podstiče usklađenost sa dalekosežnim obavezama iz Konvencije;
- ▶ on pruža smernice prilagođene konkretnim situacijama o tome kako da se prevaziđu prepreke; i
- ▶ on predstavlja forum za međunarodnu saradnju tamo gde informacije i dobra praksa mogu da se razmenjuju, a međunarodna zajednica da se upozorava na sve nove trendove, čime se stimuliše zajedničko delovanje u cilju sprečavanja i rešavanja problema.

■ Rezultati tog rada na monitoringu dostupni su na internetu i predstavljaju referentne informacije za sve one koji su uključeni u borbu protiv trgovine ljudima. Savet Evrope takođe podržava vlade u sprovođenju Konvencije i preporuka koje proizilaze iz procesa njenog monitoringa.

Za kontakte i dodatne informacije

Secretariat of the Council of Europe Convention on Action against Trafficking
in Human Beings (GRETA and the Committee of the Parties)

Savet Evrope / Council of Europe

F-67075 Strasbourg Cedex

Francuska / France

E-pošta / E-mail: Trafficking@coe.int

www.coe.int/trafficking